

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ:

Η Πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ερωτήσεις ανάπτυξης

1.

ΠΗΓΗ

Το 1914 η δύναμη και το κύρος της Ευρώπης ήταν ασυναγώνιστα: Οι Ευρωπαίοι είχαν την πρωτοπορία σε κάθε σχεδόν τομέα που αξίζει να μνημονευθεί - επιστήμη, πολιτισμός, οικονομία, μόδα. Διαμέσου των αποικιακών αυτοκρατοριών τους και των εμπορικών εταιρειών τους, οι Ευρωπαϊκές δυνάμεις κυριαρχούσαν στον πλανήτη. Το 1945 σχεδόν όλα είχαν χαθεί: Οι Ευρωπαίοι είχαν πολεμήσει ο ένας τον άλλο μέχρι του σημείου της πλήρους εξόντωσης. Η Ευρωπαϊκή πολιτική δύναμη μειώθηκε κατά πολύ: η στρατιωτική και οικονομική δύναμη της Ευρώπης ξεπεράστηκαν: η Ευρώπη ως αποικιακή δύναμη έπαυσε να υπάρχει. Η Ευρωπαϊκή κουλτούρα δεν ήταν αξιόπιστη ... Όταν η φωτιά του πολέμου τελικά έσβησε τα Ευρωπαϊκά ερείπια ελέγχονταν από δύο εξω-Ευρωπαϊκές δυνάμεις, τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τη Σοβιετική Ένωση, καμία από τις οποίες δεν ήταν παρούσα στην αρχή του πολέμου.

Norman Davies, *Europe, A History*, εκδ. Pimlico, London, 1997, σ. 899
(μτφρ. Ε. Μουρδουκούτα)

Αφού μελετήσετε την παραπάνω πηγή και με βάση τις γνώσεις σας από το σχολικό βιβλίο να σχολιάσετε την άποψη: «*Η ιδέα της δυτικο-ευρωπαϊκής οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας δε φαινόταν πια σαν ουτοπία*» (σχολικό βιβλίο, σ. 185).

2. Αφού μελετήσετε το παράθεμα του βιβλίου σας (σσ. 186-187) να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:
  - α) Ποια εμπόδια θα πρέπει να ξεπεράσουν οι Ευρωπαίοι για να επιτύχουν την ευρωπαϊκή ενότητα;
  - β) Ποια Ευρώπη οραματιζόταν ο Γ. Θεοτοκάς;
3. Να προσδιορίσετε τους παράγοντες εκείνους που απαιτούνται για την καλλιέργεια της «ευρωπαϊκής ιδέας».

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Να αναφέρετε τους κυριότερους λόγους που συνέβαλαν στην μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αναβίωση της ελπίδας για συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.
2. Να προσδιορίσετε τους βασικούς προσανατολισμούς του «Μνημονίου για την οργάνωση της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας» του Αριστείδη Μπριάν.
3. Να αναφέρετε τις αντιδράσεις των Ευρωπαϊκών χωρών απέναντι στο «Μνημόνιο για την οργάνωση της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας».
4. Ποιες προτάσεις έγιναν για την επίτευξη της γαλλογερμανικής συνεννόησης μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο;
5. Να παρουσιάσετε την άποψη των Ναζί για την Ευρώπη.
6. Να αναφέρετε τα χαρακτηριστικά της Benelux.
7. Να αναφέρετε τους σκοπούς που εξυπηρέτησε η ίδρυση του ΟΟΣΑ.
8. Να προσδιορίσετε τους κύριους σκοπούς του Συμβουλίου της Ευρώπης.
9. Να αναφέρετε τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα.

Ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου

Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

1. Ως «έμβρυο της Ευρώπης των έξι» λειτούργησε:
  - α) το Συμβούλιο της Ευρώπης
  - β) η ΕΚΑΧ
  - γ) η Benelux
  - δ) η ΕΟΚ

Εργασία για το σπίτι

ΠΗΓΗ

Οι μελλοντικοί ιστορικοί πρέπει σίγουρα να κοιτάζουν πίσω στις τρεις δεκαετίες μεταξύ του Αυγούστου 1914 και Μαΐου 1945 και να τις θεωρήσουν ως την περίοδο κατά την οποία η Ευρώπη «έχασε το μυαλό της».

Ο φόβος για τα ολοκληρωτικά καθεστώτα του κομμουνισμού και του φασισμού προστιθέμενος στον φόβο ενός ολοκληρωτικού πολέμου προκάλεσαν θάνατο, δυστυχία και αθλιότητα χωρίς προηγούμενο.

Norman Davies, ό.π., σ. 897 (μτφρ. Ε. Μουρδουκούτα)

Αφού μελετήσετε την παραπάνω πηγή να αναφερθείτε σε ιστορικά γεγονότα τα οποία επιβεβαιώνουν την άποψη ότι μεταξύ Αυγούστου 1914 και Μαΐου 1945 η Ευρώπη «είχε χάσει το μυαλό της».